

HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE **Indianklubbsnoteringar nr 14, 2011**

INDIANKLUBBENS HEMSIDA

Besöksfrekvensen har hållit sig på en något högre nivå nu efter att vi hade vår reseträff i Helsingborg. Tidigare har det bara varit enstaka toppdagar med upp till tio besök. Nu händer det flera gånger i veckan. Den trafikräknare vi har innehåller också en karta som visar var besökarna befinner sig. Den är visserligen i en mycket liten skala, men det är ändå kul att notera att vi förutom de vanliga skandinaviska besöken också ibland har någon borta på den amerikanska västkusten - ungefär någonstans i området kring San Francisco - som ibland är inne och tittar. Och häromdagen var det någon i västra Vitryssland, eller möjligen östra Litauen, som hade varit inne. Skulle vara skojigt att veta vem det var.

Lägg gärna till den här adressen www.indianklubben.org bland dina favoriter, så det är lätt att hitta hit och tag för vana att gå in här regelbundet, för det händer nu hela tiden saker.

SVAREN PÅ FÖRRA OMGÅNGENS FRÅGOR (frågeomgång 11)

Allra först med rätta svar den här gången var Ingvar Bergman i Uddevalla. Han var också nästan den ende som försökte svara. Kanske intresset för de här frågorna inte är så stort nu när alla i stället vill vara ute i solen. Hans svar var i alla fall så klara att jag låter det fungera som facit. Det enda som behöver kommenteras är den sista frågan - den om Nez Percestammens hästar. Jag sköt ju in en liten brasklapp där, redan när frågorna skickades ut. Det som behöver kommenteras är att ett lätt svar hade varit "Appaloosa", därför att man ofta hör det. Och till viss del kan det kanske anses rätt. Men som framgår av det helt rätta svaret nedan, så ser ni att det egentligen faktiskt är lite mera komplicerat än så. Så här skulle det alltså vara:

1. Amos "Bad Heart" Bull (1869-1913). Han har också blivit kallad "Herodotus of his people", Oglala Lakota. Han var scout för USA Army 1890 och lärde sig engelska. Men vad är det han har blivit uppmärksam för?

Svar: För att ha lämnat ett ovärderligt historiskt dokument i det att han gjorde 415 teckningar (så kallad Ledger Art) av oglalafolkets liv och historia.

2. Staden Niwot, i Boulder County, Colorado har fått sitt namn efter en indian. Vilken indianstam tillhörde han och vad var hans andra namn?

Svar: Niwot var en sydlig arapahoehövding som dog av skador han fått i Sand Creekmassakern. Hans engelska namn var Left Hand.

3. Annie Dodge Wanueka (1910-1997). Navajo. Var en mycket uppskattad och känd kvinna. Vad kämpade hon för, som var så viktig för hennes folk?

Svar: Hon arbetade framför allt för att förbättra hälsan bland navajos. Hon arbetade för att utrota tbc och minska spädbarnsdödligheten bland navajos. Hon vill också höja utbildningsnivån bland sitt folk.

4. Han är Oglalasioux, född den 10 november 1939 i Pine Ridge-reservatet. Han verkade inom AIM (American Indian Movement). Han deltog i ockupationen av Alcatraz och Mount Rushmore och ockupationen av Wounded Knee. Han var och är politiskt engagerad. Han ställde upp i presidentvalet i USA 1987. Han är skådespelare, författare och musiker. Vad heter han?

Svar: Russell Means

5. Indianstammen Nez Perce är kända för att vara mycket bra hästfolk. Hästar som först avlades fram är utrotade av de vita i USA under 1800-talet. I dag är de kända för sin ras, som de har avlat fram och är av två raser. Vad heter rasen och vilka raser är korsade? (obs att det här är inte så enkelt som det låter)

Svar: Hästrasen kallas Nez Perce horse och har avlats fram ur appallosahästen (som egentligen var en häst som kallades "Palouse horse", efter det område där den avlades fram - uttrycket "en Palouse häst" blir på engelska "a Palouse horse" varav förvanskningen "appaloosa" och den andra inblandade rasen är en centralasiatisk hästras som heter Akhal-Teke.

NYA FRÅGOR (frågeomgång 12)

Jag försöker med ännu en omgång frågor. Kanske tycker ni att det skulle räcka med att vi bara hade frågor varannan gång, eller..? Hör gärna av er med synpunkter. Det här bör dock vara tämligen lätta frågor. Som alla förstår så är de här frågorna ännu en gång inspirerade av den medlemsresa vi ska göra nästa år och det kulturområde vi då ska besöka.

1. Tecumseh var en betydande ledare. Vad betyder egentligen hans namn? (Flera tolkningar finns. Jag godkänner alla)
2. Vad hette Tecumsehs far?
3. Fadern dog redan när Tecumseh var sex år gammal. I vilken strid inträffade det?
4. Från vilken stam och från vilken klan i den stammen kom Tecumseh?
5. I vilken strid dödades Tecumseh själv och när hände det?

NY MEDLEMSRESA

Vi nådde väldigt snabbt upp till min-gränsen för att resan skulle bli av (minst 20 deltagare). Redan under midsommarhelgen hade 18 deltagare anmält sitt intresse. Sedan dess har ytterligare namn poppat upp så gott som dagligen och vi har nu även nått maxgränsen. Resan är alltså fullbokad. Ja, faktiskt på gränsen till överbokad, då vi nu är 31 stycken inklusive oss fyra som står för arrangemanget. Vi blir alltså totalt 32 med chauffören. Skulle nu ändå någon ytterligare känna för att ta en chans att få komma med på resan, så går det naturligtvis att anmäla intresse. Men det blir då till att stå på väntelista för att eventuellt få chansen i händelse av att någon hoppar av.

Baserat på de preliminära anmälningar vi nu har, begär vi in offerter. En sådan offertförfrågan sändes ut redan före den 5 juli. Efter att vi fått in svar på dessa offertförfrågningar vidtar eventuella anpassningar av reseplanen och ett kalkylarbete startar för att få fram ett preliminärt pris.

Så här långt har vi klarat att följa tidplanen perfekt. Men det är naturligtvis bara början än. Alla som hittills har hört av sig har varit eniga om att det här blir en mycket intressant resa.

Och utan att låsa oss för några detaljer kan vi nu kanske ge lite mera information om vad som kan komma att ingå i resan. Allt tyder på att det blir 19 övernattningsnätter och att utresa kommer att ske den andra veckan i augusti 2012. Troligen tisdagen den 7 augusti, 2012. Resan startar i Minneapolis och första dagen tar oss via Fort Snelling och något arrangemang hos Minnesota Historical Society, upp genom "svenskbygderna" och platserna Scandia, Lindstrom och Chisago City. I norra Minnesota finns något som heter Northwest Company Fur Post och inte så långt därifrån når vi Mille Lac's Indian Reservation, med fint museum. De närmaste två dagarna kommer sedan att ägnas åt 1862 års "Dakota Uprising". Den västligaste punkten under resan når vi vid Flandreau Indian Reservation, South Dakota, med Little Crows grav, efter att vi har gjort ett ordentligt besök vid det välkända pipstensbrottet, Pipestone, i sydvästra Minnesota.

Härifrån börjar vi så arbeta oss österut. Efter ännu några av platserna för dramatiska krigshändelser från 1862 års indiankrig, närmar vi oss Mississippifloden och passerar ett antal platser som minner om tidig pälshandelstradition. Platser som La Crosse och Prairie du Chien bland andra.

Nästa huvudämne blir platser kring det som kallas "Black Hawks krig". Därefter väntar storstaden Chicago, med det enorma Field's Museum of Natural History. Här kommer det också att bli tid för ytterligare något indianmuseum och för sightseeing och eventuellt lite egen tid, då vi tar till två övernattningsnätter här.

Från en storstad till en annan stor stad. I Indianapolis ägnar vi gott om tid åt det berömda Eiteljorg Museum, med stora indiansamlingar och med mängder av Western-konst. Men innan det har vi även hunnit med ett besök vid Tippecanoe Battlefield. Då handlar det alltså om Tecumseh's krig, som var en del av 1812 års krig. Den här dagen har vi också "förlorat" en timme, då vi har lämnat tidzonen "Central Time" och passerat in i "Eastern Time".

Nästa stora krigsskådeplats är Fallen Timbers och då är vi i staten Ohio och tiden är slutet av 1790-talet och det som resulterade i fördrivningen av Ohios indianer från sina fäderneärvda hemområden. Härifrån tar vi oss upp i staten Michigan och i staden Monroe har vi platsen för general Custers uppväxt, såväl som hans tillkommande hustru, Libby Bacon, hem. Här finns även andra attraktioner, men då vi inte har fått svar på vår förfrågan ännu, om vi kan få en specialguidning, så avvaktar vi med vilket vi väljer.

Vid ett kortare besök i storstaden Detroit, ser vi på Detroit Institute of Arts bland annat förlagan till den knivslida, som gruppen gav mig som en mycket högt värderad tackpresent efter förra resan. Strax efter utfarten från staden når vi gränsen till Kanada. Här är det alltså dags för passkontroll! Nu är vi inne i områden där stora strider utkämpades mellan USA och det Brittiska Imperiet och med stora indianska styrkor involverade på båda sidor. Den mest kända kanske "The Battle of the Thames", där den store ledaren Tecumseh miste livet. Vi har därefter en av två övernattningsnätter på kanadensisk mark, innan vi vänder åter mot USA och till platsen för Niagarafallen. Besöket vid Niagara lovar jag kommer att bli en upplevelse! Vi kommer hit tidigt, så vi har gott om tid att studera de mäktiga fallen. Och vi kommer även den här natten att bo på den kanadensiska sidan, med god utsikt över den mest majestätiska delen av fallen.

Härifrån närmar vi oss platser för tidigare indianska krig. Vi kommer att se en hel del av irokesfolkens historia och kultur i form av flera museer och historiska parker. Men vi kommer också att besöka platsen där den indianska flickan Tekakwitha levde och dog. Hon som är på god väg att bli helgonförklarad. Vi kommer att besöka Fort Johnson och det berömda Johnson Hall, med mycket av historien om Joseph Brant.

Från filmen "Den Siste Mohikanen" känner ni igen Fort William Henry, som numera är uppbyggt igen och där det presenteras Living History. Dit ska vi, innan vi gör ett besök i Mark Twains hem.

Så närmar vi oss så sakteliga Atlantkusten i ett svep söder om Boston. Men innan vi kommer ut till havet ska vi besöka ytterligare krigsskådeplatser (Great Swamp Fight) och flera museer och historiska parker. Det ni troligen ändå kommer att häpna mest över är pequoteindianernas jättelika casinosatsning i Foxwoods Casino and Resort, komplett med nytt museum i miljardklassen!

För att blanda upp alla indianrelaterade upplevelser kan vi sedan först besöka en liten sommarstuga... Vad jag menar med det?... Ja, ni får se själva. Sedan kan vi titta in på ett museum som berättar om valfångstindustrin här ute vid kusten. Och här är vi i de riktiga semesterlyxområdena, så här gäller det att hitta ett hotell, som vi kan bo på utan att behöva riskera att få diska av kostnaderna för att ta oss vidare.

Plimoth Plantation blir sedan den sista stora anläggningen med så kallad Living History, innan vi tar Gud i hågen och hoppas att Dave lyckas lotsa oss in i storstaden Boston. Det här blir så vår sista övernattningsnatt och här ska vi, förutom ett besök vid det fantastiska Peabody Museum, också äta en gemensam middag, som en värdig avslutning på vårt äventyr. Jag är övertygad om att det här kommer att bli en resa som alla kommer att bli mycket nöjda med. Och sedan får det väl ändå vara slut på vårt resande... kanske?

VÄLKÄND INDIANSK FILMSKÅDESPELARE DÖD

Den kände kanadensiske filmskådespelaren, av cree- och stoneyindianskt ursprung, Gordon Tootoosis är död. Han blev 69 år gammal. Mest känd för svensk publik är han kanske för sin roll som One Stab, i filmen "Legends of the Fall". Men han har gjort åtskilliga andra roller också. Han avled i sviterna av lunginflammation den 5 juli 2011. Mera information i nästa utskick.

SPRÅKTRÄNING

NYA FILMER

Äntligen kom så den förbeställda leveransen av bröderna Coens version av den gamla John Wayne-klassikern **"True Grit"**. Men för oss blev det lite av en besvikelse. Hade man inte vetat om det, så fanns det inget här som signalerade, att det var de oförlikneliga bröderna som låg bakom inspelningen. De sluddriga och mumlande rösterna gjorde dessutom dialogen närmast obegriplig. Eller så är det kanske jag som inte är så slängd i det amerikanska språket, när allt kommer omkring.

Dessbättre såg jag just, att filmen redan kommit ut i svenska varuhus också, så där får ni nu chansen att få texten på svenska. Men sammanfattningsvis kan man alltså säga att det går precis lika bra att se John Wayne i den ursprungliga versionen.

Vill man se en traditionell Western så går det dessutom lika bra med **"Waldez Horses"**, som jag lät spela in från TV, mera bara på chans, för någon månad sedan. Som underhållning var den inte alls så dum, faktiskt.

Tidigare har vi flaggat för att boken **"Empire of the Summer Moon"** ska bli film. Nu har planerna avancerat till nästa stadie och man har utsett Larry McMurtry till att skriva manus. Samtidigt meddelas att även boken **"The Color of Lightning"** ska filmatiseras. Här är det Larrys partner från tidigare satsningar, (Brokeback Mountain), Diana Ossana, som tar hand om manusarbetet. Eller så kanske de ska göra det tillsammans... jag har inte riktigt förstått det än. Jag förhåller mig nog tämligen avvaktande till båda de här projekten, som lovar att huvudsakligen bli "underhållning", snarare än historiskt riktiga skildringar. Man kan nog misstänka att "Empire of the Summer Moon" i huvudsak kommer att vara en film om Quanah Parker, medan boken egentligen är en rejäl genomgång av och berättelse om comancheimperiets uppgång och fall och möjligen även något om Texas Rangers motsvarande historia. Quanah figurerar egentligen bara lite i de sista kapitlen. Att man dessutom har antytt att rollen som Quanah skulle vara vikt för den gamle Robert Duvall, då blir jag riktigt förvånad. Trots att jag alltid har haft ett gott tycke för den gamle karaktärsskådespelaren, så förstår jag inte hur man kan se att den här rollen skulle passa för honom, om man nu inte tänker sig ett upplägg, där man får höra historien berättas av en äldre Quanah. Ja, vi får se... Men kanske finns det en koppling mellan den gamla serien "Lonsome Dove", som skrevs av McMurtry och där Duvall var en av huvudrollsinnehavarna och medproducent. Även den serien handlade ju om de här ämnena.

När det gäller den andra boken, "The Color of Lightning", så handlar det om den frigivne negerslaven Britt Johnson, "Nigger Britt", och hans familjs dramatiska upplevelser i Texas efter Inbördeskriget. Också det en blodig och dramatisk historia. Men, som sagt, jag väljer att förhålla mig avvaktande så länge.

ÄNNU EN INDIANBOK PÅ SVENSKA

Mikael Kurkiala har meddelat mig att det kommer en översättning av Dee Browns bok om Fetterman-massakern till hösten. Det är han själv som har faktagranskat och skrivit förordet till den svenska upplagan. Lite synd kan man ju tycka det är, att en så här gammal version, som dessvärre inte tar hänsyn till senare tiders vetenskap om hur den här dramatiska händelsen verkligen gick till, nu ska bli den variant som den svenska publiken matas med. Men Mikael har i alla fall försökt att lägga en del till rätta genom att i sitt förord påpekat de här bristerna och själva historien är ju annars beskriven på ett lättläst och medryckande sätt. Vi får hoppas att det räcker, så att inte ytterligare en historisk förvanskning cementeras hos ännu en ny publik.

Här är det kanske lika bra att jag direkt kryper till korset och erkänner, att jag i Indianklubbens Årsbok redan 1965, själv föll till föga och förde fram den felaktiga bild, som då, vid den tiden, var den förhärskande. Men jag får väl skylla på att jag då var ung och grön och blint trodde på vad "experterna" skrev. Nu vet vi ju bättre. Så även jag... Jag får härmed framföra min ursäkt för denna ungdomssynd!

Naturligtvis är det ändå glädjande att ännu en indianrelaterad bok nu ges ut av svenska förlag. Är det något av ett trendbrott? Tre böcker under ett och samma år!!! Vi kan ju alltid hoppas. Bokens titel lär bli "Månaden då hjorten faller sina horn", av Dee Brown och bokförlaget är Karneval. Håll utkik till hösten! Och kom ihåg att läsa vissa av Browns påståenden med en viss nypa salt.

DALARNAS INDIANMUSEUM NYÖPPNAR

Per och Anna Skye avser enligt sin hemsida att öppna sitt nybyggda indianmuseum den 16 juli 2011 och håller öppet mellan klockan 10 - 18 fram till 28 augusti. Vecka 31 är det dock stängt. Mera information på hemsidan <http://www.indianmuseum.se/indianmuseum.asp?page=nyheter&artnr=192>

Och här är en annan länk med mera information: <http://indianmuseum.blogg.se/>

Vägbeskrivning: Dalarnas Indianmuseum och Vargårdens Kennel ligger beläget mellan Svartnäs och Vintjärn i Falun kommun i Dalarna.

Kommer ni från Falun kör ni mot Svärdsjö.

Fortsätt genom Svärdsjö efter kyrkan och hembygdsgården svänger ni höger mot Svartnäs.

Sväng höger i Böle mot Vintjärn och Svartnäs. Kör igenom Vintjärn, halvägs till Svartnäs kommer ni till Ryssjön sväng in höger där (grusväg)

Ett gult hus efter ca 200 meter på vänster sida och ni är framme.

Så kommer här en aktuell artikel från INDIAN COUNTRY TODAY. På engelska tyvärr, då jag är för lat att sitta och översätta.

HUR HAR DET GÅTT MED UNDRIP (FN,s deklaration om ursprungsbefolkningarnas rättigheter ?)

By [Rob Capriccioso](#) June 30, 2011

When President Barack Obama signaled last year that the United States had changed course and was now supporting the [U.N. Declaration on the Rights of Indigenous Peoples](#) (UNDRIP), nobody really knew what that meant. Indian country worried that his proclamation was just empty words since his administration wasn't going to make the document legally binding, conservative muckrakers screamed that he was giving America away, and mainstream society barely noticed. It took a recent oversight hearing by the Senate Committee on Indian Affairs to bring the United States' murky position on UNDRIP back to the forefront.

While most nations worldwide signed on to the document in 2007, the U.S. was one of a few holdouts. Then, in a meeting with tribal leaders last December, Obama announced a dramatic turnaround: "[Today] I can announce that the United States is lending its support to this declaration. The aspirations it affirms—including the respect for the institutions and rich cultures of Native peoples—are one we must always seek to fulfill."

Some Indians soon asked why he wasn't pushing to get the document rooted in American law. (The Obama administration has made it clear that it doesn't see the document as legally binding.) Still, the president's personal support is welcome. Leaders at the Indian Law Resource Center (ILRC) say it sets an agenda for the United States and Indian nations to address important issues in Indian

country and to improve government-to-government relations between Indian nations and the United States. Robert Coulter, director of the ILRC, said in December that the declaration also serves as a “powerful affirmation” of Indian rights—not that they need such affirmation in Indian country.

The document originated in 1976, when it was developed by Indian nations and leaders in the United States and in Central and South America. According to ILRC, the initiative was prompted due to concern that federal law was adverse to the rights of Indian and Alaska Native nations in fundamental ways. For instance, federal courts often refuse to recognize that Native nations are entitled to constitutional rights and equality before the law. In Central and South America, conditions for Natives under the law have traditionally been even worse, ILRC leaders say. Therefore, indigenous leaders banded together to turn to the United Nations and to international law in hopes of calling attention to these injustices and improving federal law, policies and practices.

Whether UNDRIP will be successful in the U.S. will depend on whether the government chooses to apply it in a way that gets past the status quo of current federal-tribal policy. For some policymakers, like Sen. Daniel Akaka, D-Hawaii, there’s no doubt that the government can do better. On June 9, he called to order an oversight hearing of the Senate Committee on Indian Affairs, which he chairs, with a goal of making the United States “a world leader in indigenous rights and implementation of the UNDRIP,” according to a press release from Akaka’s office. The gathering, which brought some of the leading Indian advocates of UNDRIP to Capitol Hill for a day, was large on show, but sparse on action (as are most hearings on Indians issues in Washington). In his opening remarks, Akaka spoke of the importance of Indians telling their own stories, while “holding ourselves and the world accountable.” How that will happen is still anyone’s guess.

Still, it’s not folks like Akaka who have to be sold on the merits of UNDRIP. It’s everyone else, including friendly faces, like that of Donald Laverdure, at least while he works in the capacity as the principal deputy assistant secretary for Indian affairs at the Department of the Interior. He noted early on in his testimony before Akaka’s committee that the document is not legally binding and that the administration sees it as aspirational in nature. He also said it is an important instrument because it calls for consultation and cooperation before adopting measures that may affect indigenous peoples.

As well-meaning as Laverdure and other federal officials may be, many Indians want UNDRIP to go much further than what the federal government is currently willing to offer. “Indian and other Native nations in this country live with a system of federal law today that is unconstitutional; it’s discriminatory; and it’s unworkable,” testified Coulter, a member of the Citizen Potawatomi Nation. “It makes it almost impossible for Native nations to overcome the social and economic conditions that they endure. It’s like the Separate but Equal doctrine; it’s like the Jim Crow laws that oppressed African Americans for many years in this country.”

Coulter noted that Indian lands can be taken without due process or compensation, and that Congress has plenary power in legislating over Indian nations without regard for the Bill of Rights and the limitations of the Constitution, while believing that it can terminate Indian nations and violate treaties. Courts also routinely approve of federal legislation that would be declared unlawful if it affected any other group in this country, Coulter said. He noted that UNDRIP attempts to correct for these problems through self-determination, rights of land and resource ownership, rights for women and other means. “Congress should embrace the declaration because it is

American; it's based on American values; it's American in its origin," Coulter testified. "It's an agenda for change that can be easily embraced."

"There is a notion in the federal government that they know best for Native America," testified Duane "Chili" H. Yazzie, Navajo Nation Human Rights Commission chairman. "That is not the case. The declaration recognizes Native Americans possession of distinct rights to sacred sites since time immemorial, whereas the U.S. recognizes a few rights post-colonization."

"The domestic policy of the United States should support the ability of tribal nations to make the decisions that is best suited for their own specific needs," added Cherokee Nation Secretary of State Melanie Knight in her testimony. She noted that her tribe has worked to revitalize the culture and language of her people through a Cherokee language immersion school. "We ask this committee to ensure and protect our rights through facilitating the inclusion of Native language, history and culture throughout all programs and activities that affect Indian country. For instance, policy changes to enable both public and private school to further language preservation efforts."

Many officials in the Obama administration familiar with Indian policy know that UNDRIP adds a new dimension to federal-tribal relations. It's just that for now the easiest course of action is to offer a façade of understanding, while largely continuing in a status quo manner. That reality was summed up by Laverdure in his testimony when he said that the Obama administration is already carrying out the ideals of the document in a number of ways, such as through the president's meetings with tribal leaders. But he did not point out that the U.S. continues to fight against tribal interests in multiple ways, including through attacks on tribal sovereignty and rights from Justice Department lawyers.

It was clear that Laverdure, a citizen of the Crow Tribe, understands the complexities of the situation when he offered this final thought in his written testimony: "We recognize that a lot more needs to be done and we look forward to working with Congress, tribal leaders, other indigenous peoples and representatives from other indigenous organizations and communities to ensure that Native Americans, like all Americans, have the opportunities they deserve." Larry Echo Hawk, assistant secretary of Indian affairs at Interior, also understands the issues here; in a speech to the National Congress of American Indians soon after the hearing that was meant to outline the progress of the Obama administration's "empowerment agenda" for Indian country. "Over the past two years, Indian affairs has listened to tribal leaders and to Indian country about implementing real change, and we will work to carry the positive momentum forward as we reform, restructure and rebuild federal relations with Indian country," Echo Hawk said in the June 14 address. Interior officials were quick to point out that Echo Hawk played an important role in Obama's decision to adopt UNDRIP.

Indian leaders, meanwhile, say that it's not only the federal government that has much more work to do—it is also tribal governments and peoples. "This opportunity extends to the Indigenous Peoples of Guam and American Samoa, and Natives of Hawai'i, as well as to Indian and Alaska Native tribes," Coulter explained in written testimony looking to the challenge ahead. "Far more action is probable when Native leaders have informed themselves about the declaration and begin to act on a nationwide level."

Den våldsamma skogsbranden i New Mexico, som kallas "Las Conchas fire" och som enligt myndigheterna hittills har ödelagt 121,000 acres och förstört mera än 100 byggnader, hotar nu även

indianska fornlämningar. Branden har bränt av flera tusen acres på Santa Clara Indian Reservation och har nu spridit sig till Bandelier National Monument, en plats som innefattar ett flertal urgamla pueblobyar, klippmålningar och petroglypher.

Enligt en uppgift i dagstidningarna har mera än 1600 brandmän varit engagerade i uppdraget att bekämpa branden, medan den härjat Santa Clara Pueblo Reservation, i norra New Mexico

och samtidigt hotat andra pueblobyar på Parajitoplatån.

Och vi har haft vårt första, riktiga åskväder för i år här nere i Skåne. Jädrar, vad det small..!

SVAR PÅ FRÅGOR JAG FÅR

Jag får allt som oftast frågor från medlemmarna om olika saker. En del av de svar jag då skriver kan naturligtvis vara av intresse även för andra. Här är ett sådant tillfälle, när Jan Ekström frågade om general Custers förhållande till den indianska kvinnan Monaseetha.

Det här är vad jag skrev till Jan:

Allt som har med Custer att göra är mer eller mindre kontroversiellt. Så också det här om eventuella barn och förbindelser med indianska kvinnor. Vi vet alltså inte om det är sant eller ej. Men omöjligt är det naturligtvis inte. Vi vet ju att under kampanjen på de mellersta prärierna, 1868, och speciellt då efter striden vid Washita River, i november, så tog militären ett antal cheyennekvinnor tillfånga och förde dem till Camp Supply. Monaseetha var en de 53 kvinnor och barn som därefter fanns i fånglägret under en tid. Hon var dotter till cheyennehövding Little Rock, som hade dödats just i striden vid Washita River, i november 1868. Från två källor - kaptен Frederick Benteen och från Custers chefsspejare, Ben Clark, har vi uppgifter att Custer under en tid efter tillfångatagandet hade en sexuell relation med Monaseetha. Ett förhållande som sägs ha pågått under hela vintern 1868 till 1869. Hon födde också ett barn under tiden. Men det var redan i januari 1869, så det barnet var alltså inte resultatet av deras eventuella förhållande. I cheyenneindianernas muntliga tradition förekommer dock en uppfattning att Monaseetha senare - sent under 1869 - skulle ha fött ytterligare ett barn.. Det här skulle ha varit en pojke som kom att kallas Yellow Bird. Den här uppgiften berättade en oglalasioux, som hette Joseph White Cow Bull, för David Humphreys Miller år 1938. Denne Miller skrev sedan, 1957, boken "Custer's Fall; The Indian Side of the Story". Det här är alltså vad vi vet. Resten är spekulationer.

Vi vet dock också, att det inte alls var ovanligt att officerare passade på tillfällena att utnyttja indianska kvinnor, så fort tillfälle gavs. Det finns flera fall där officerare under längre tid levde helt öppet i förhållanden med indianska kvinnor, trots att de även hade en vit hustru kvarlämnad i "civilisationen", öster om "fronten". En sådan var dåvarande löjtnanten - senare Sydstatsgeneralen - Richard Garnett, som fick sonen Billy Garnett med en siouxkvinna under tiden som han var kommandant på Fort Laramie. En kvinna och ett barn som han helt sonika lämnade när Inbördeskriget bröt ut och han återvände till Södern - och till sin död i slaget vid Gettysburg den 3 juli 1863. Billy Garnett blev som bekant dock med tiden en betydelsefull spelare i förhållandet mellan militären och siouxerna under resten av 1800-talet.

INTRESSANT FOTOUTSTÄLLNING

Från Tony Sandin har följande tips inkommit om en mycket intressant fotoutställning.

Sommarens utställningar på fotomuseet, Sundsvalls museum och Kulturmagasinet.

Ett enastående program, tycker vi själva att vi har fått ihop, lite spårvagnar, en utställning med bilder av Henri Cartier-Bresson, men annars, väldigt mycket USA. Indianer... och ännu mera Indianer, truckers

och ungdomar i en avlägsen håla i Virginia. USA nu och då, en betraktelse av ett land genom fotolinsen. Utställningarna består både av bildspel och fotografier i ram. Det är både samhällsdebatt och fotohistoria, både etnologiska studier och fotoarkeologi. Det är nog bland det vidaste program Fomuseet har presenterat. Både Curtis och Cartier-Bresson får nog räknas som några av världshistoriens mest prominenta fotografer. Aaron Huey, som har fotograferat i Pine Ridge, är en av nutidens bästa fotojournalister och Tony Sandin har byggt upp en djup vänskap med Siouxerna på Pine Ridge. Annica Karlsson Rixon, är en modern svensk klassiker, professor i fotografi och mycket engagerad. Hanna Modigh är en god representant för den nya unga generationen svenskt fotografi. Dessutom blev hennes bok, till utställningen "Hillbilly, Heroin Honney", förra årets fotobok i Sverige. Till det, två utställningar om spårvagnar, en med foto och konst-arkeologisk och en kulturhistorisk. Välkomna!

Notera att till filmer och föreläsningar så måste ni boka genom kulturmagasinet reception, boka i tid, det är ett begränsat antal platser.

Det kommer att läggas till fler föreläsare, så håll utkik på Facebook och maila mig!

Vänligen

Petter Österlund

Fomuseet Sundsvall

Fotofestival, sommarprogram och pedagogiska program Fotomuseet i Kulturmagasinet, Sundsvall 2011

Utställningar

Secret Legacy: Edward S. Curtis and The North American Indian.

2 juli – 18 september

Den här utställningen är kanske den enskilt mest kända vi någonsin har visat på fotomuseet. Det finns flera fotografier som arbetade med de nordamerikanska indianerna, som motiv, men ingen lyckades lika bra som Curtis med att kombinera exempelöst fotografi, med en genuin känsla för folket. Årskoten i Curtis bilder har gett dem platsen som de mest kända indianbilderna. Curtis arbetade ett helt liv med projektet, det ruinerade honom och hans arbets föll i glömska fram till 1970-talets slut. Curtis var inte bara en tecknare av ett romantiskt vemod, utan även en duktig etnograf.

Pine Ridge Indian Reservation today.

2 juli – 18 september

Pine Ridge i S. Dakota är nog det mest kända Indianreservatet. Här bodde Red Cloud and Crazy Horse, här ligger Wounded Knee, platsen för massakern 1890 och ockupationen 1973. De sällriggande Black Hills är fortfarande en tröstefärd mellan OglalaSiouxerna på reservatet och den Amerikanska staten. Pine Ridge är ett av västerns fattigaste områden med en arbetslöshet på nära 85 %, en medellivslängd för män på knappt 50 år. Utställningen bygger på bildspel med fotografier av den kända bildjournalisten Aaron Huey samt foto av Tony Sandin och Mikael Kurkiala, som båda har vistats länge i reservatet. Tony Sandin deltar vid vernissagen.

Henri Cartier-Bresson: war photography.

2 juli – 9 oktober

En privat samling bilder från II världskrigets slutskede. Cartier-Bresson är nog känd kostymen som Europas mest kända fotograf. Även personer som inte har någon relation till fotografi, har sett hans bilder och kallar hans namn. Den privata samlingen gör ett fäst snitt över den här fotografiska ärens sätt att arbeta. Ågarna av samlingen Bruno Ehrst deltar och visar utställningen vid vernissagen.

Hannah Modigh: Hillbilly, Heroin Honey.

2 juli – 18 september

I skinnret av det vackra landskapet uppe i bergskedjan Appalacherna utspelar sig en tragisk verklighet. En

historia av fattigdom och livet runt kolgruvorna har format St Charles. Ett smärtsamt preparat som heter Oxycontin är vanligare i St Charles än i någon annan del av USA. Drogen kallas för Hillbilly Heroin. Ett smeknamn drogen får för den är en billigare typ av heroin och vanlig på landsbygden. Området där St Charles ligger är countrymusikens födelseplats "poor people that's all we were, trying to make a living out of black land dirt, but we got together in a family circle singing loud." Johnny Cash, "Broken Hillbilly Heroin Honey, blev förra årets fotobok i Sverige och Hannah Modigh är en av Sveriges mest lovande fotografer.

Annica Karlsson Rixon: Truckers and others.

2 juli – 18 september

Rixon är fotograf och tidigare professor vid högskolan för film och fotografi i Göteborg och anses som en av vår tids bästa fotokonstnärer, representerad vid museer världen över. Projektet Truckers and Others genomfördes under 1990-talet, då Rixon tidvis bodde i USA. Rixon deltar och visar sin utställning vid vernissagen.

Sundevalls Spårväg 1911 – 1952.

30 juni – 25 september

Under första hälften av 1900-talet var spårvagnar en del av Sundsvalls stadsbild. I år är det 100 år sedan spårvägsstrafiken inrättades och i utställningen följer vi spårvagnen från uppbyggnad till nedmontering. Utställningen fokuserar på Kulturehistoriskt material och fotografi.

Spåren av Spårvägar. Vad finns kvar?

30 juni – 25 september

I ett försök till närhistorisk fotoarkologi, så har några elever från Ålsta folkhögskola, letat reda på de spår som finns kvar efter spårvagnsperioden, som slutade för snart 60 år sedan, hus, räl, lamningar, skivtar, stolpar etc. Till utställningen kommer även att ställas ut skulpturer av elever från Sundsvalls Konstskola.

Föreläsningar under v 36. Dag och datum meddelas senare!

Mikael Kurkiala.

Mikael Kurkiala är kulturanthropolog vid Uppsala universitet. Han har doktorerat med en avhandling om Siouxindianer. Under ett och ett halvt år bedrev han fältarbete bland Crazy Horse-folket och Red Cloud-folket i Pine Ridge i South Dakota.

Hannah Modigh.

Hannah, en av Sveriges bästa bildjournalister kommer till kulturmagasinet och visar sin utställning, samt håller ett föredrag i programsalen. Datum meddelas senare.

Petter Osterlund.

Rödskinn, Indianer i populärkultur, konst, film och som myt. Indianerna, Frolunda Indianer, Rödskinn etc.

Spelfilmer, visas under vecka 36.

Thunderhart 1992.

5, 7, och 8 september kl. 13.15 samt 17.15 den 7:e september

Hollywoodfilm med Val Kilmer i huvudrollen. Filmen en spelar halvindian, och FBI agent, som skickas till Pine Ridge för att utreda ett antal mord. I filmen vaknar den undertryckta indianen i honom, samtidigt som han ser orättvisor. Filmen bygger löst på de händelser som dokumentärfilmen Incident at Oglala handlar om. Det är bra att se de båda filmerna efter varandra.

The Only Good Indian.

8:e och 9:e september kl. 10.15, samt 17.15 den 6:e september.

Film av Kevin Willmott. En tonårspojke, en indian, kidnappas för att placeras i en kristen skola. Skolan syftar till att ta ur barnen sitt indianska arv. Han ryms och en prinjägare, själv indian, sätts in i jakten på pojken och tillsammans råkar de ut för en tragisk händelse, som får till följd att de båda blir jagade offer.

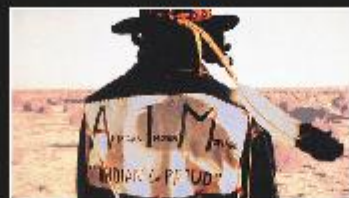
Stark independent film, som vunnit en rad priser bland annat vid Sundance festivalen.

Dokumentärfilmer, visas under vecka 36.

Coming to Light: Edward S. Curtis and the North American Indian.

Visas i anslutning till utställningen 2 juli – 18 september.

Ett dokumentärt porträtt av Curtis och hans fotografi. 84 minuter. Av Anne Makepeace.

Incident at Oglala.

5, 7, 9 september kl. 10.15 och 17.15 den 5:e

Dokumentär från 1992 av Michael Apted och Robert Redford. Filmen handlar om mordet på två FBI agenter på Pine Ridge Reservatet 1975 och den påföljande motståndsjakten. Filmen visar på ett dramatiskt sätt både på konflikterna inom reservatet samt konflikten mellan USA och Siouxindianerna och American Indian Movement.

Spirits for Sale.

8:e och 9:e september kl. 13.15 samt 17.15 den 8:e september

Svensk dokumentär om Nordamerikas indianer. Anika Banfield och Folke Johansson's syfte var att visa hur indianer av idag lever samt skildra deras kamp för att skydda sina heliga ceremonier och platser. Filmen hade premiär i september 2007 då den vann pris som bästa internationella film vid South Dakota filmfestival.

Pedagogiskt, offentligt program, föreläsningar, visningar och filmer. Vecka 36, 5-9 september 2011.

I anslutning till utställningarna genomför vi v 36 ett program med film, föreläsningar och visningar. Självklart kan vi även erbjuda visningar av de övriga utställningarna. Under hela utställningsperioden, 2/7 - 9/10 kan grupper beställa visningar av utställningarna.

Man kom ihåg att programsalen, där vi visar film bara har ca 50 platser, så boka i tid. All bokningar går genom kulturmagasinet reception 060 19 18 00.

Reservera för att programmet kan ändras då det gäller föreläsare och film.

Fotomuseet Sundsvall

www.fotomuseet.se

http://www.facebook.com/pages/Fotomuseet-Sundsvall/102027873176178

+46 60 192534

+46 780 34 777 85

Kulturmagasinet

851 96 Sundsvall

+46 60-19 18 00

HELENI EKSTEN BRINSSON
www.fotomuseet.se
060 19 18 00
www.fotomuseet.se

www.fotomuseet.se

<http://www.facebook.com/degenerationcrew#!/pages/Fotomuseet-Sundsvall/102027873176178>

petter@fotomuseet.se

070 34 777 85

Varma sommarhälsningar

Bertil Thörn